

ZDRAVOTNÝ STAV POĽNOHOSPODÁRSTVA A POTRAVINÁRSTVA NA SLOVENSKU 2017

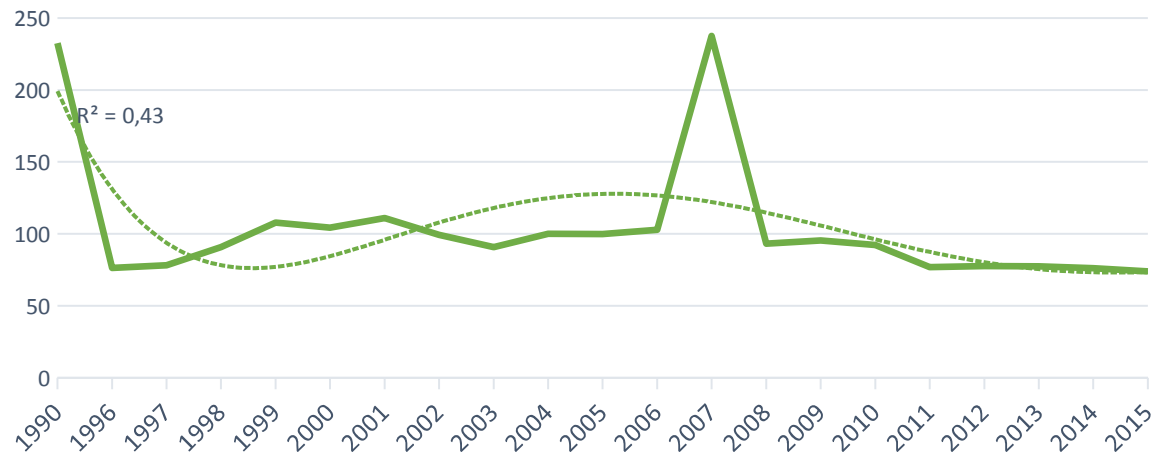
Vývoj potravinárstva po roku 1996

- **Nedostatok porovnateľných dát pred transformácie**
- **Zväčša stagnácia výroby; výraznejší pokles piva, cestovín, rastlinných tukov, rast vína, zeleninových výrobkov**
- **Častý prípad krátkeho rastu na prelome tisícročí a potom prepad po otvorení trhov (výrobky z mäsa, slad, pivo)**
- **Výrazný pokles zamestnanosti v potravinárskych podnikoch s počtom 20 a viac zamestnancov**
- **Mierny pokles celkovej zamestnanosti v potravinárstve**

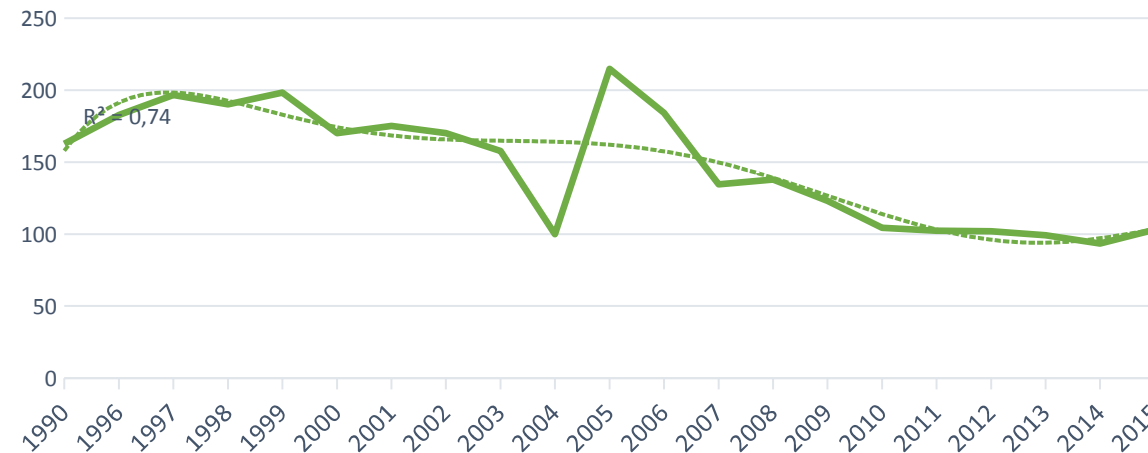
Výrobky z mäsa

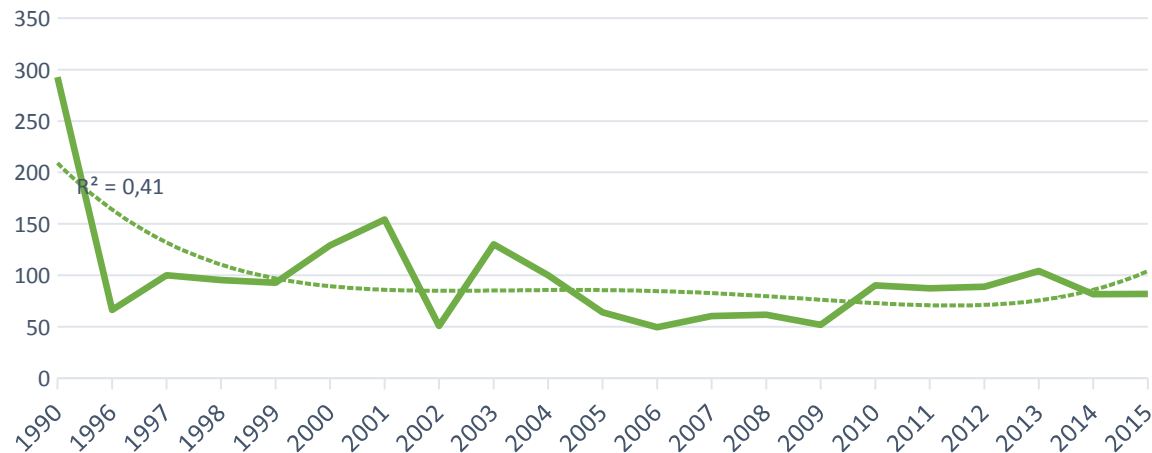
Chlieb a čerstvé pečivo

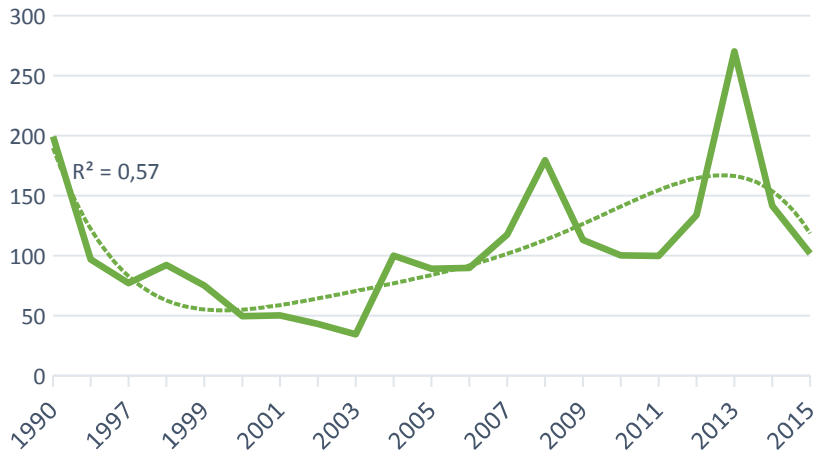
Cestoviny

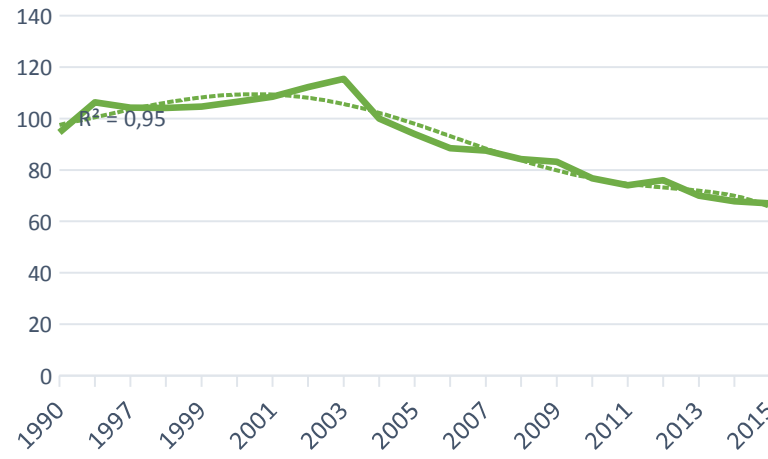
Ovocné výrobky

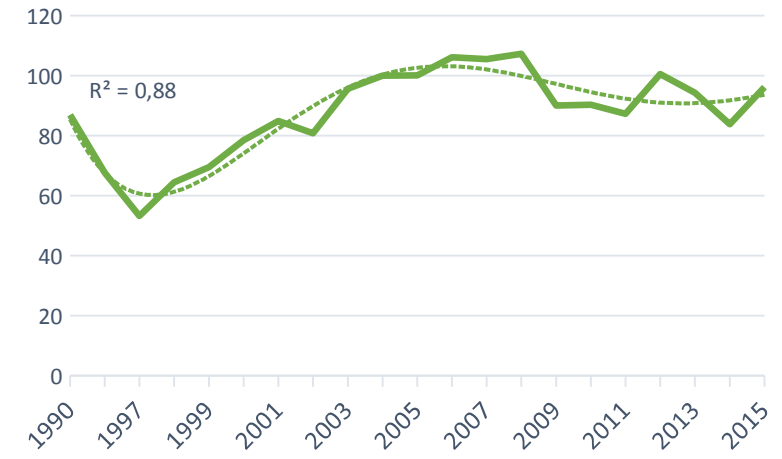
Zeleninové výrobky

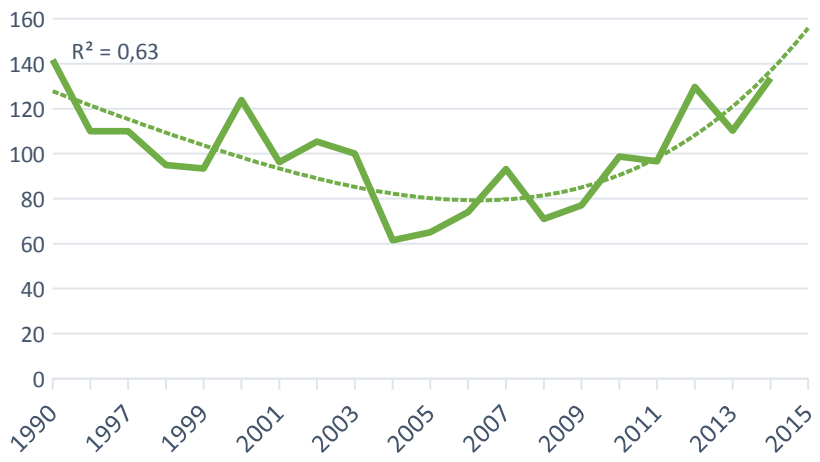
Pivo

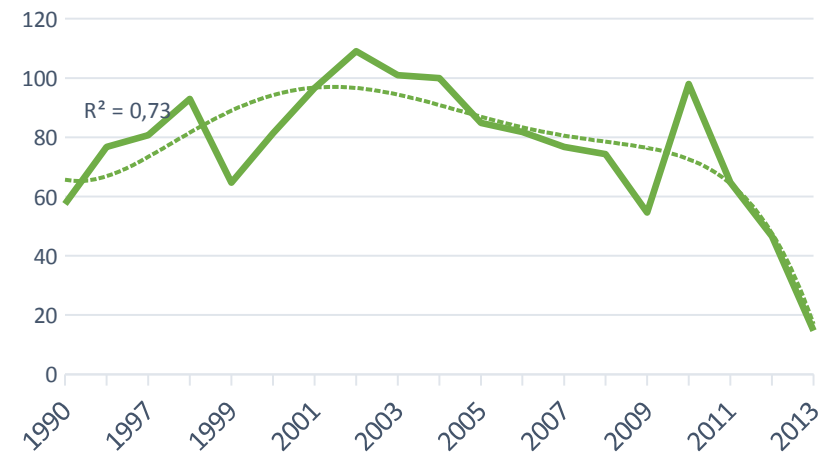
Slad

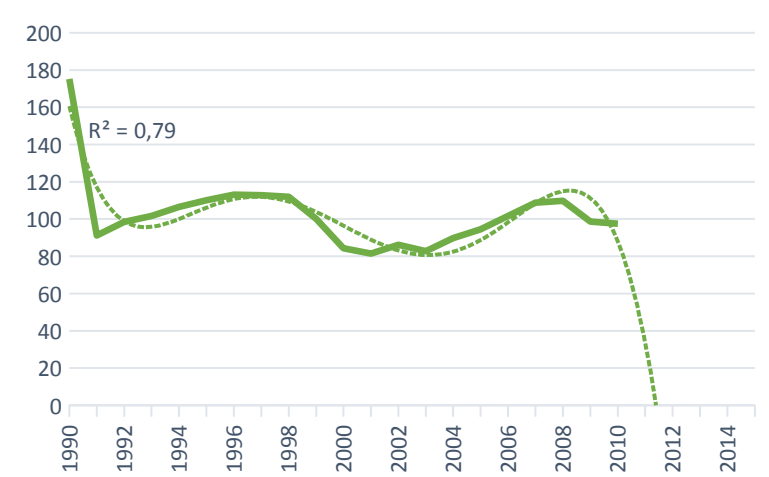
Víno

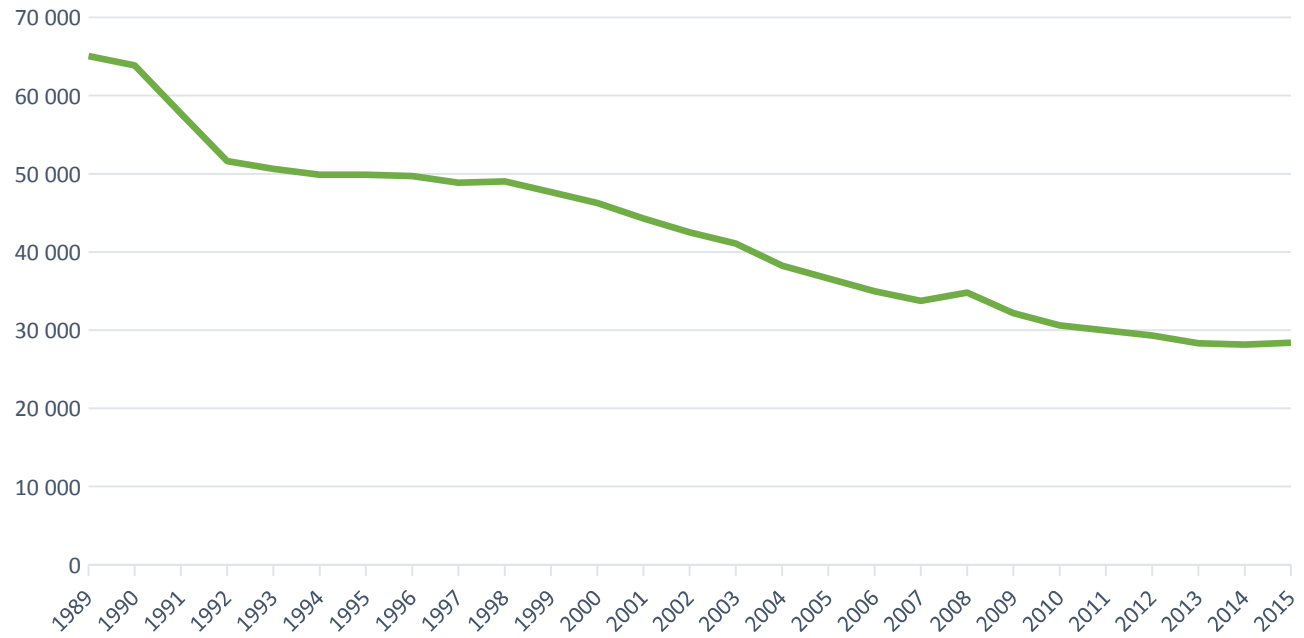
Jedlé rostlinné tuky a oleje

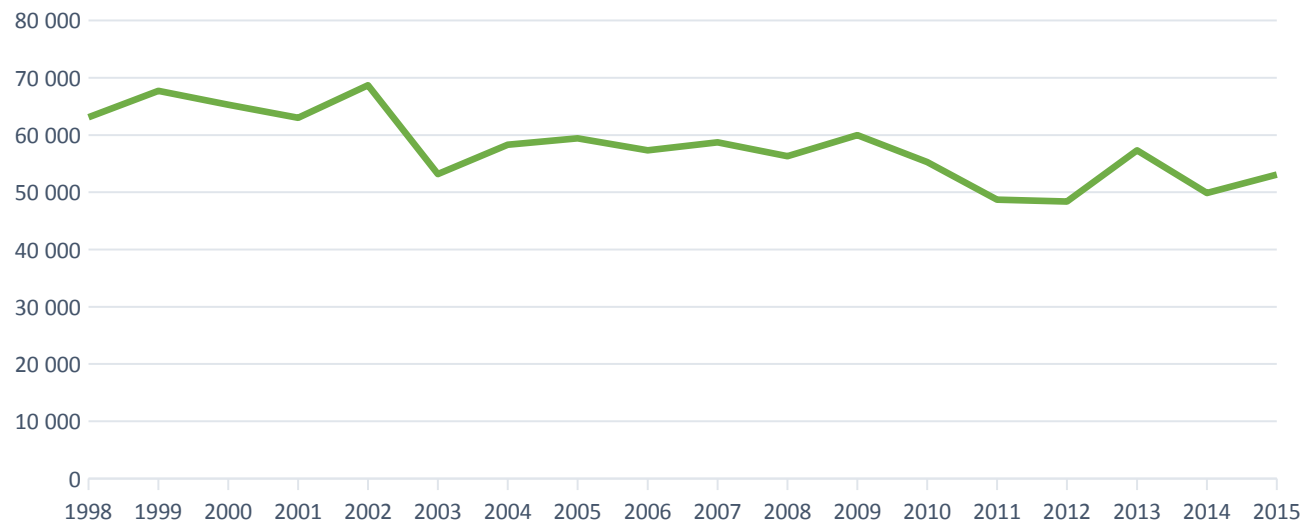
Konzumné mlieko

Potravinárstvo - zamestnanosť (20+)

Potravinárstvo - zamestnanosť (výberové zisťovanie)

Hospodárska politika

- **Prvá koncepcia rozvoja pôdohospodárstva bola schválená v roku 2013 a koncepcia rozvoja potravinárstva v roku 2014**
- **Regulácie len pomaly reagujú na inovácie (hygiena a pod.)**
- **Chýba jasné vystupovanie slovenských zástupcov na Európskej úrovni**
- **Neefektívne využívanie európskych zdrojov**
- **Súčasnú nastavenie daňovo-odvodového zaťaženia práce a obmedzenie flexibilných foriem zamestnávania dopadajú obzvlášť na poľnohospodárstvo a potravinárstvo, ktoré sa vyznačujú vyššou potrebou sezónnej pracovnej sily**

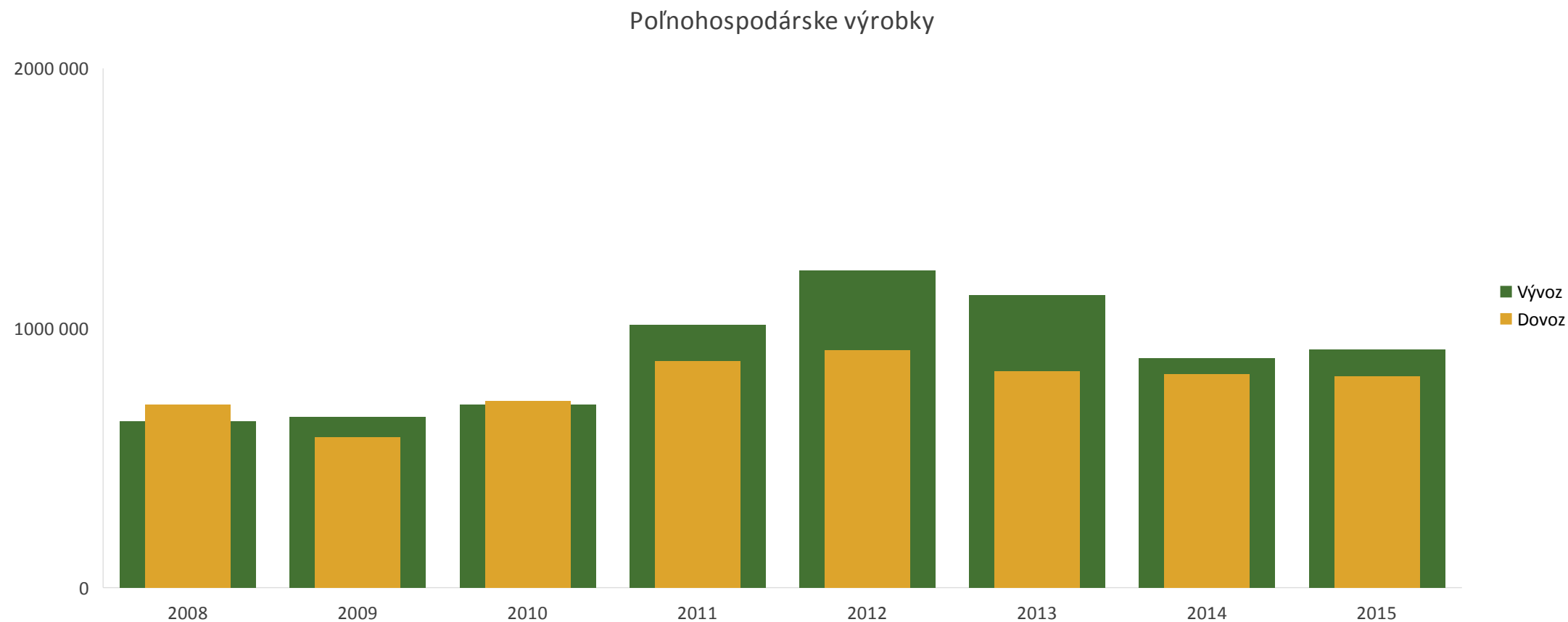
Štátna pomoc

- Slovensko sa s 0,06 % podielom štátnej pomoci pre poľnohospodárstvo na HDP nachádza tesne pod európskym priemerom 0,07 %, no o dosť nižšie oproti poľským 0,23 % maďarským 0,3 % a českým 0,15 % (2004-2014)
- Pri prepočte štátnej pomoci na obyvateľa je Slovensko s necelými 7 eurami ročne krajina s druhou najnižšou výškou štátnej pomoci pre poľnohospodárstvo hneď po Portugalsku

Klesajúca konkurencieschopnosť spracovateľov na otvorených trhoch

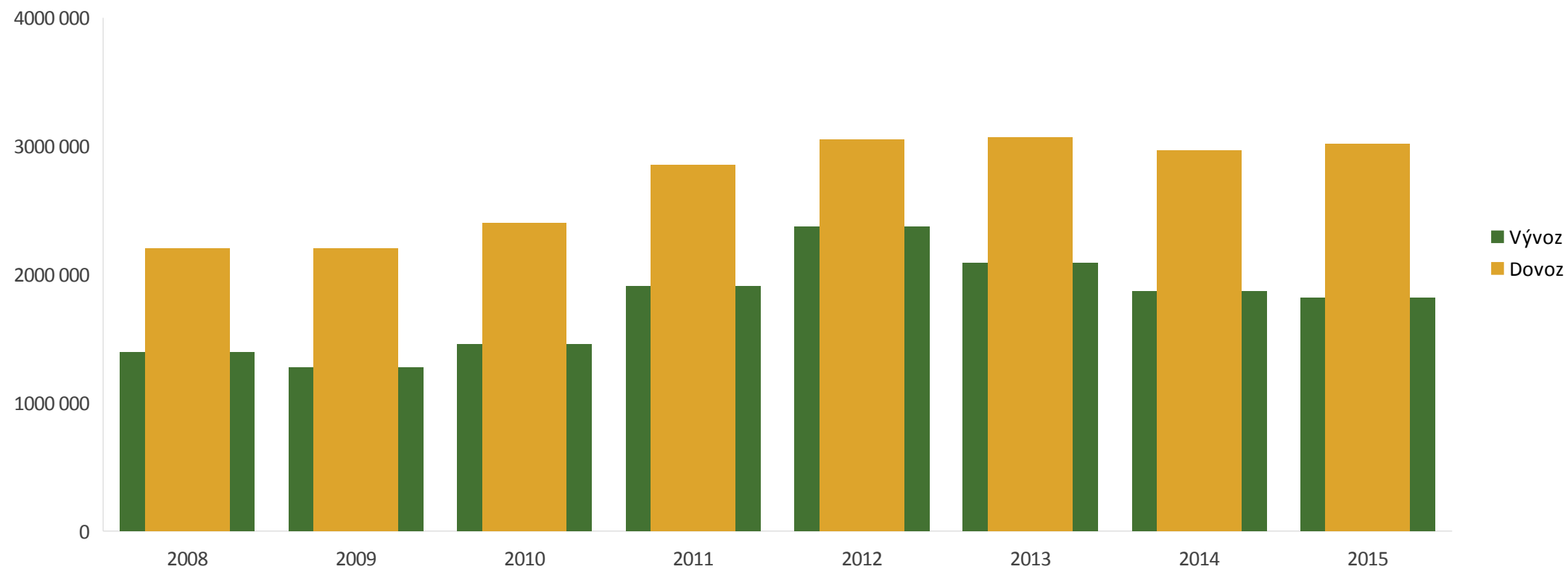
- **Slovensko je skôr producentom komodít, nie spracovateľom (prebytok vývozu komodít vs. prebytok dovozu potravinárskych výrobkov)**
- **Najvýraznejšie kladné saldo je v obilí, živých zvieratách a mlynských výrobkoch**
- **Najvýraznejšie negatívne saldo je v zelenine, ovocí a mäsových výrobkoch**

Poľnohospodárske výrobky – obchodné saldo

Potravinárske výrobky – obchodné saldo

POTRAVINÁRSKE VÝROBKY

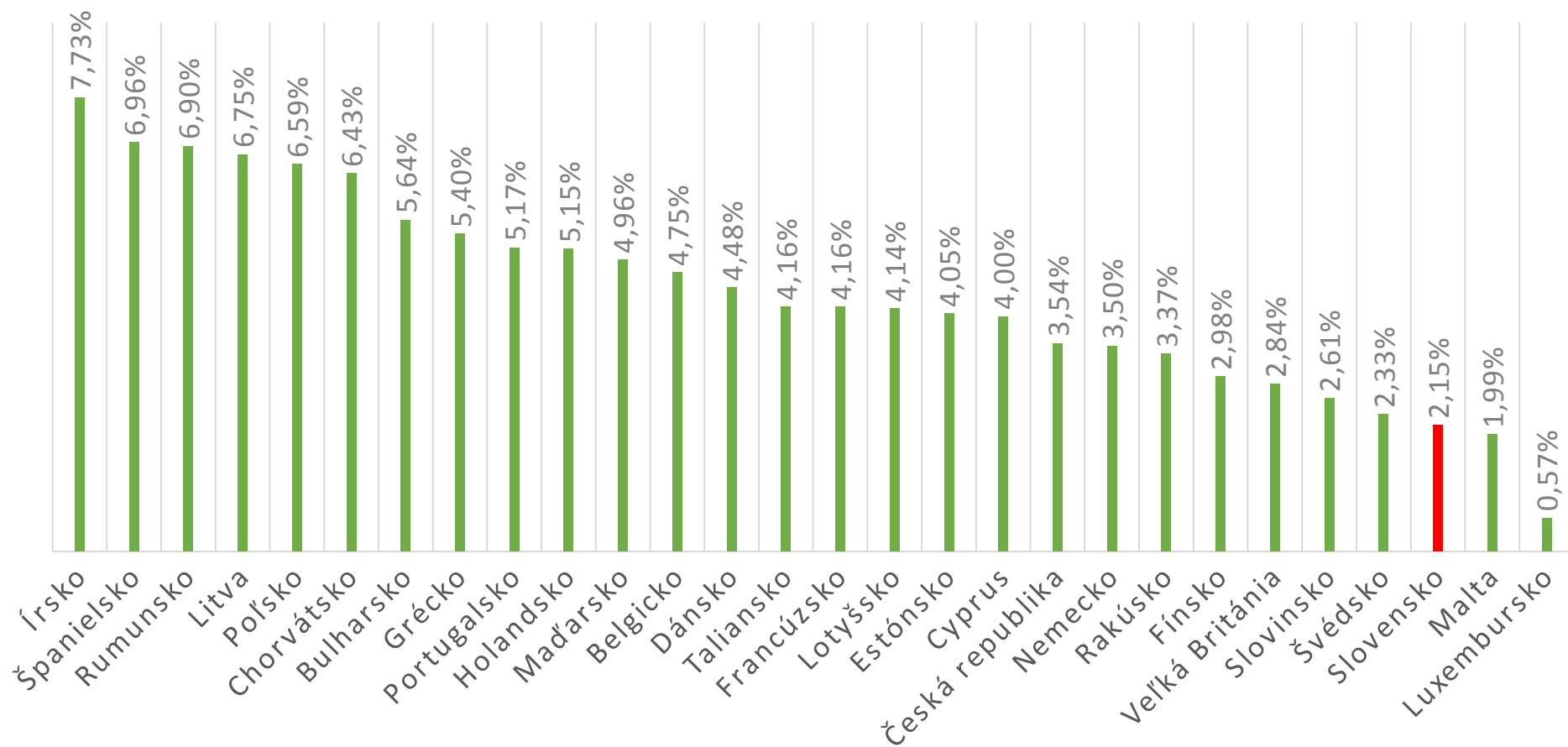

Ekonomický stav

Potravinárstvo

- **V sektore sa formuje násobne menej kapitálu ako v okolitých krajinách**
- **Hrubá produkcia k HDP – tretia najnižšia v EÚ**
- **Pridaná hodnota k HDP - tretia najnižšia v EÚ 28**
- **Výnosy sektora od krízy stagnujú**
- **Využitie výrobných kapacít je nízke obzvlášť v oblasti hovädzieho dobytku, ošípaných, chleba a mlieka**

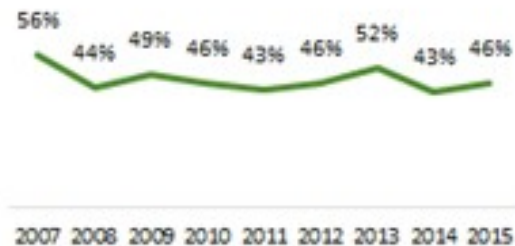
Pomer hrubej produkcie potravinárstva k HDP

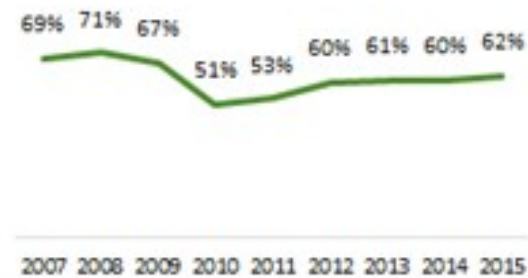
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Výnosy (mil. eur)	4 449	3 533	3 703	3 936	4 054	4 301	4 105	4 037
Výsledok hospodárenia (mil. eur)	140	169	116	116	176	174	165	156

Využitie kapacít:

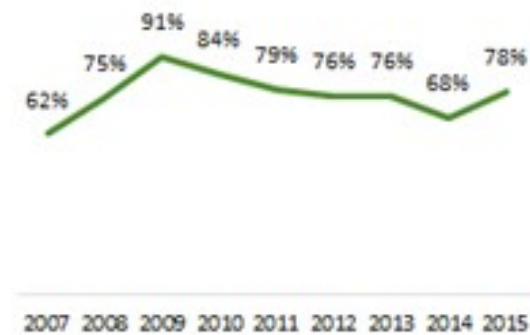
Konzumné mlieko

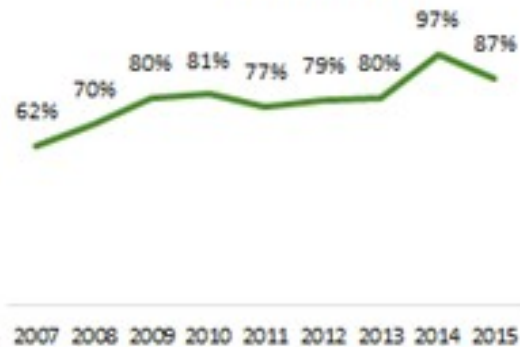
Syry celkom, bez tavených syrov

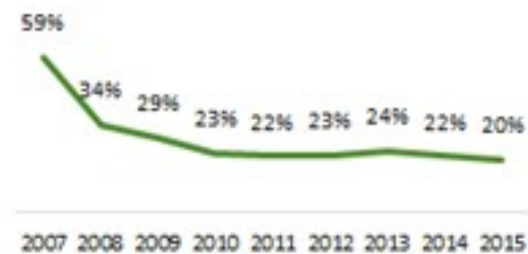
Jatočná hydina

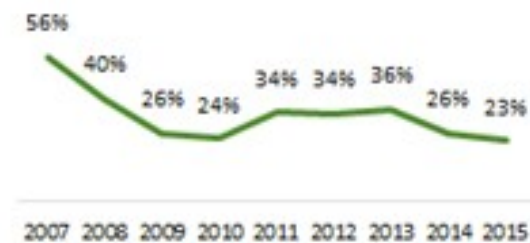
Hydinové výrobky

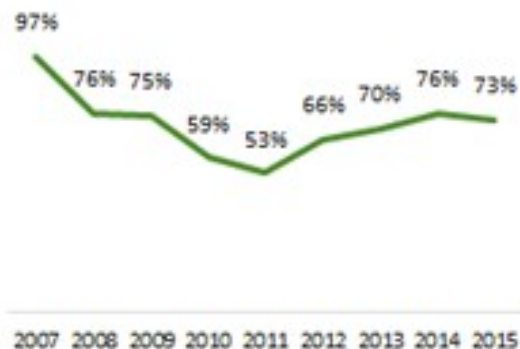
Jat. hov. dobytok

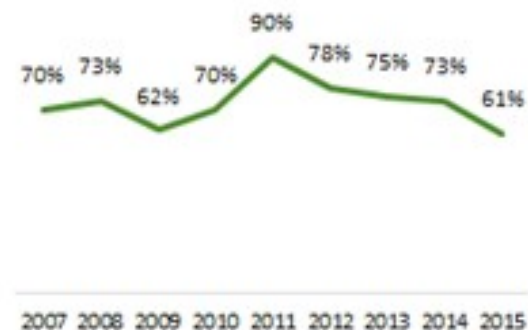
Jatoč. ošípané

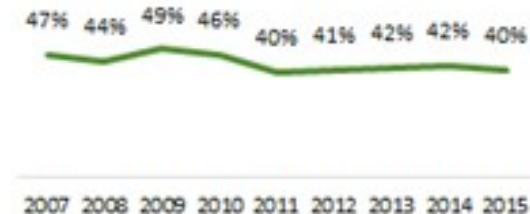
Mäsové výrobky

Zemelok pšenice

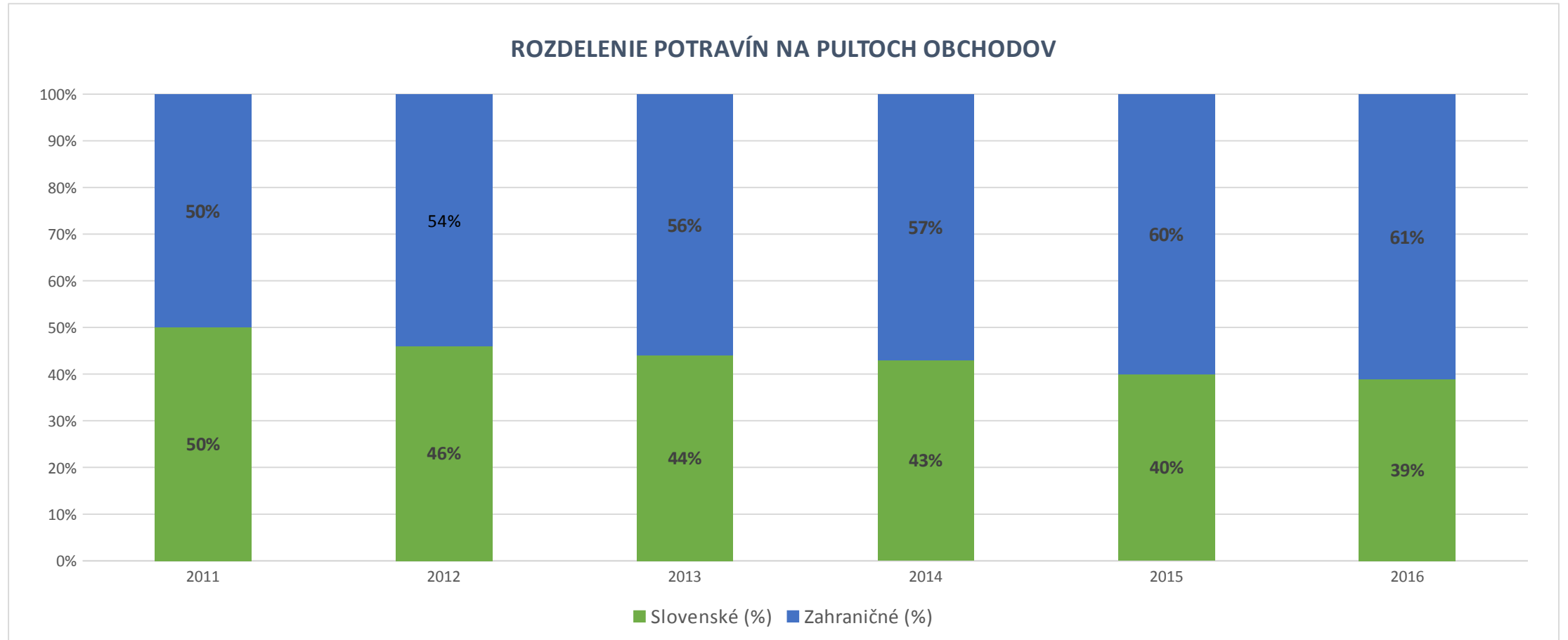
Chlieb

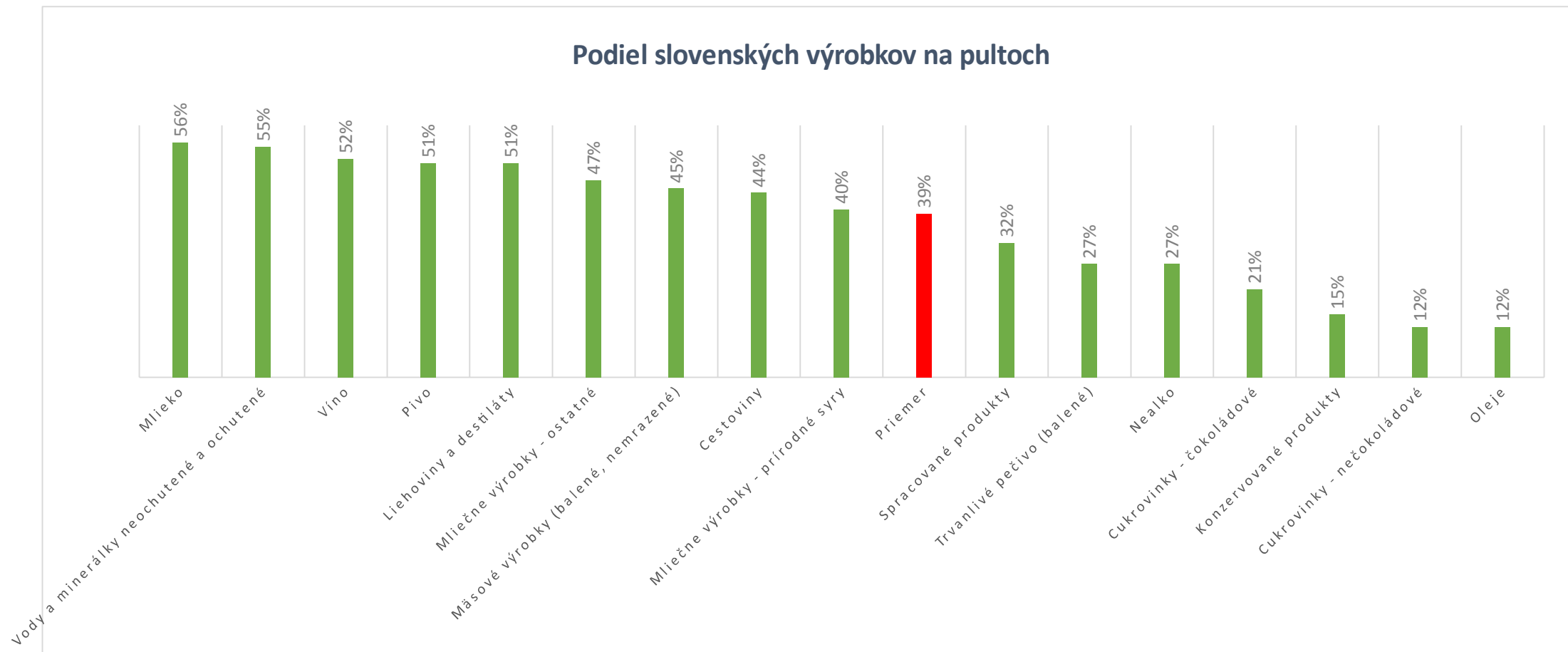
Nástup reťazcov – posun vyjednávackej sily

- **Podiel reťazcov na celkových tržbách za potraviny narástol z 51 % v roku 2003 na 88 % v roku 2012**
- **Koncentrácia reťazcov na Slovensku je v rámci EÚ priemerná**
- **Výrazne sa zlepšili výsledky reťazca Lidl (po Tesco tržbami druhý najväčší), ktorý vzhľadom k obchodnému modelu má mimoriadne nízky podiel slovenských dodávateľov**
- **Na Slovensku je hlboko podpriemerný (v rámci EÚ) podiel kooperatív**

Podiel slovenských výrobkov na regáloch predajní v SR- GfK

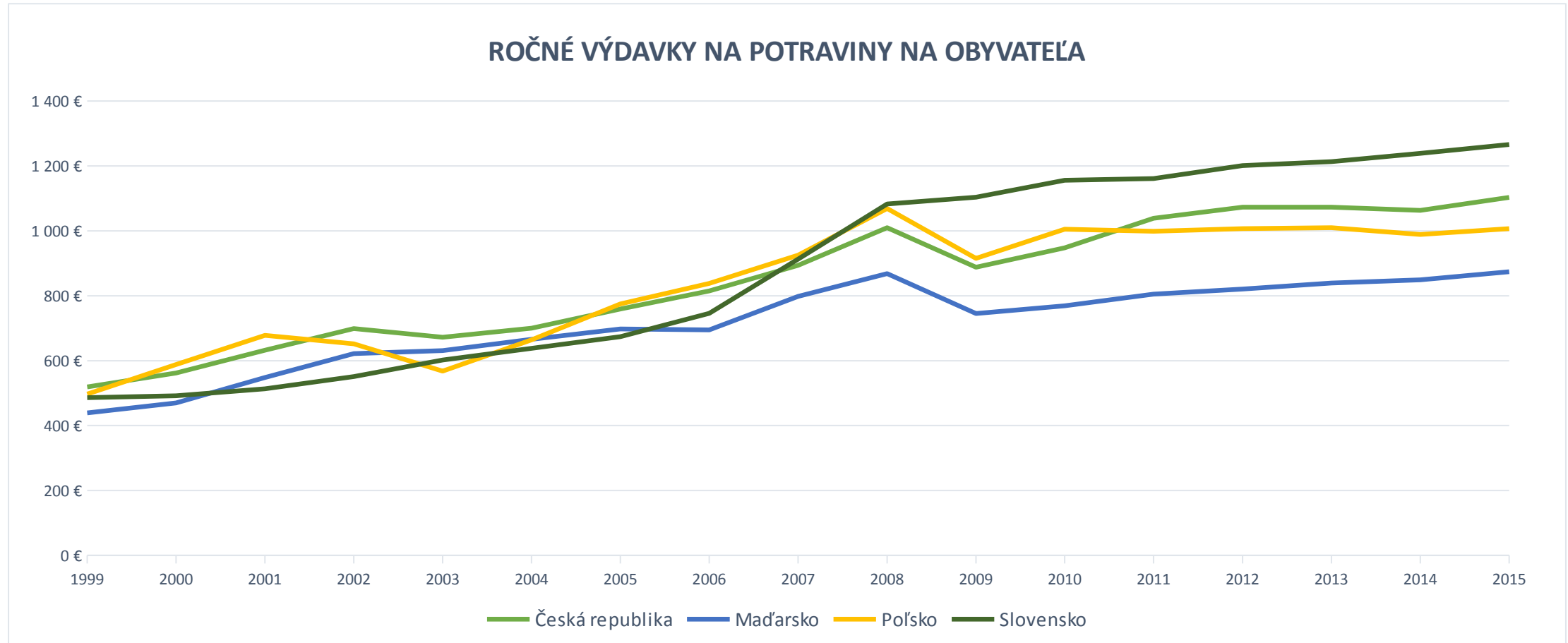
Podiel slovenských výrobkov na regáloch predajní v SR v apríli 2016- GfK

Spotrebiteľské správanie

- **Výrazný pokles spotreby niektorých potravín (hovädzie mäso, pivo)**
- **Slovenské domácnosti podľa Eurostatu v rámci V4 čelia najvyšším ročným nákladom na potraviny**
- **Dobiehanie cenovej hladiny potravín v EÚ prebieha najrýchlejšie na Slovensku**

Slovenské domácnosti – výdavky na potraviny

Ceny

Roztvorili sa nožnice medzi všeobecnou cenovou hladinou a cenovou hladinou potravín.

	2003		2015	
	Všeobecná hladina	Cenová hladina potravín	Všeobecná hladina	Cenová hladina potravín
EÚ 28	100	100	100	100
Česká republika	54.6	60.2	63.3	78.0
Maďarsko	58.4	63.8	57.2	78.3
Poľsko	54.5	54.4	54.8	61.1
Slovensko	50.8	59.0	66.6	87.1

Dane – DPH na potraviny

Krajina	Sadzba zníženej DPH na všetky potraviny
Luxembursko	3%
Taliansko	4 %
Poľsko	5 %
Dánsko	6 %
Holandsko	6%
Slovinsko	9,5%
Rakúsko	10 %
Belgicko	12%
Grécko	13 %
Portugalsko	13%
Česká republika	15%
Maďarsko	18%

Navrhované zmeny

- **Systematická legislatívna podpora vytvárania kooperatív na vyváženú vyjednávaciu silu**
- **Pozemkové úpravy ako jedna z priorít poľnohospodárskej politiky**
- **Vytvorenie systému na obchodovanie s družstevnými podielovými listami**
- **Pravidelné prehodnocovanie regulatívnej legislatívy (najmä hygienických predpisov) a zmena prístupu z represívneho na preventívny a konzultačný – najmä v oblasti spracovania**
- **Rozšírenie možnosti pracovať na dohodu, či zavedenie odpočítateľnej odvodovej položky na sociálne odvody pomôže zamestnať nízkokvalifikovaných, z ktorých mnohí môžu nájsť uplatnenie práve v spomínaných dvoch sektoroch**
- **Skvalitnenie odbornej prípravy poľnohospodárov a potravinárov na stredných a vysokých školách**